

\ Raadsvoorstel

Zaak 563923

Onderwerp: Vaststellen Verordening bomen en houtopstanden 2025

Openbaarheid: Openbaar

Portefeuillehouder: Wethouder Verbraak

Datum Raad: 26 juni 2025

\ Samenvatting

De bescherming van houtopstanden en andere landschapselementen is op dit moment geregeld in het bestemmingsplan Buitengebied 2013 en de Bomenverordening 2012. De huidige juridische beschermingsregeling van landschapselementen is geactualiseerd in het ontwerp 'Paraplu bestemmingsplan landschapselementen', dat eind 2023 ter visie is gelegd. Daartoe was in 2022 een inventarisatie uitgevoerd van waardevolle landschapselementen in het buitengebied. Naar aanleiding van de zienswijzen op het paraplu bestemmingsplan is een deel van de landschapselementen opgenomen in de Bomenverordening. De bomenverordening is naar aanleiding hiervan in zijn geheel geactualiseerd, en gewijzigd in de 'Verordening bomen en houtopstanden 2025'. Deze verordening en bijbehorende 'Kaart beschermde bomen en houtopstanden' liggen hierbij ter besluitvorming voor.

\ Conceptbesluit

In te stemmen met het vaststellen van de 'Verordening Bomen en Houtopstanden 2025' en de bijbehorende 'Kaart beschermde bomen en houtopstanden'.

\ Grondslag

De Bomenverordening 2012 en de Omgevingswet.

\ Aanleiding

In de gemeente Voerendaal bevinden zich veel waardevolle bomen, houtopstanden en andere waardevolle landschapselementen. Medio 2022 heeft het extern bureau Viforis alle landschapselementen geïntroduceerd en daarmee de actuele situatie van waardevolle landschapselementen in beeld gebracht. Om te zorgen voor een optimale bescherming van deze landschapselementen zijn deze elementen opgenomen in het ontwerp paraplu bestemmingsplan landschapselementen, dat eind 2023 ter visie is gelegd. Naar aanleiding van de zienswijzen op dit paraplu bestemmingsplan heeft het college besloten om enerzijds aanpassingen door te voeren in het paraplu-bestemmingsplan, en anderzijds de vigerende bomenverordening aan te passen. De themabijeenkomst met de raad hierover op 21 november 2024 is door het college als positief ervaren. De bomenverordening is naar aanleiding hiervan op verschillende punten aangepast, zowel in de tekstuele regeling als op de kaart behorende bij de Bomenverordening.

\ Doel

Het doel van de actualisatie van de bomenverordening is het beschermen van aanwezige waardevolle bomen en houtopstanden, die in verhouding staat tot de impact op de eigenaren van beschermde houtopstanden bij vergunningaanvragen. Daarnaast zorgt de actualisatie ervoor dat de regeling goed is afgestemd op vigerende wet- en regelgeving.

\ Argumenten en kanttekeningen

In het paraplu bestemmingsplan landschapselementen zijn - na vaststelling - alleen nog de landschapselementen graften, steilranden, holle wegen en poelen opgenomen. Deze elementen moeten namelijk in een bestemmingsplan worden beschermd, met name vanwege bindende provinciale regels in de omgevingsverordening. De overige elementen zijn waardevolle bomen en houtopstanden zoals boomgroepen, boomrijen, singels, bosjes en hagen. Deze zijn uit het paraplu-bestemmingsplan gehaald

en opgenomen in de 'Kaart beschermde bomen en houtopstanden', die onderdeel uitmaakt van de 'Verordening Bomen en Houtopstanden 2025'.

Binnen de bomen en houtopstanden van de 'Kaart beschermde bomen en houtopstanden' is onderscheid gemaakt in:

- monumentale bomen en houtopstanden: deze zijn beschermd vanwege 'behoud cultureel erfgoed'
- overige waardevolle bomen en houtopstanden: deze zijn beschermd vanwege 'behoud landschappelijke en natuurwaarde'

De monumentale bomen en houtopstanden zijn allemaal opgenomen in de 'Kaart beschermde bomen en houtopstanden'.

Van de overige waardevolle bomen en houtopstanden zijn alleen de houtopstanden opgenomen in de 'Kaart beschermde bomen en houtopstanden', waarover de gemeente het bevoegd gezag is. Dit betreft:

- houtopstanden kleiner dan 10 are;
- bomenrijen bestaande uit maximaal 20 bomen;

Het doel hiervan is om dubbele regelgeving (bestemmingsplan - verordening; provincie - gemeente) te voorkomen, en daarmee de regelgeving te verduidelijken voor de burger.

Daarnaast is onder de overige waardevolle houtopstanden en bomen tevens een selectie gemaakt op basis van bestaand gebruik en onderliggende bestemming. Dit houdt onder andere in dat de volgende bomen en houtopstanden geen onderdeel uitmaken van de 'Kaart beschermde bomen en houtopstanden':

- bedrijfsmatig geteelde fruitbomen en kerstbomen;
- houtopstanden die geheel zijn gelegen binnen de bestemming Natuur (vanwege de optimale bescherming die binnen deze bestemming reeds wordt geboden);
- houtopstanden die geheel of gedeeltelijk zijn gelegen binnen de woon- en bedrijfsbestemmingen;

De waardevolle houtopstanden die geheel of gedeeltelijk binnen de bestemming Agrarisch of Agrarisch met waarden vallen maken wel onderdeel uit van de 'Kaart beschermde bomen en houtopstanden', om de last voor de vergunningaanvrager te verlichten. In de huidige situatie is kap van houtopstanden binnen deze bestemmingen namelijk vergunningplichtig via het bestemmingsplan Buitengebied. Dat is na vaststelling van de Verordening Bomen en Houtopstanden en de daarin opgenomen 'Kaart beschermde bomen en houtopstanden' niet meer het geval, om dubbele regelgeving te voorkomen.

De regeling van de Verordening Bomen en Houtopstanden en de bijbehorende 'Kaart beschermde bomen en houtopstanden' zijn als bijlagen bij dit raadsvoorstel bijgevoegd.

\ Relaties met programmabegroting en/of visiedocument

- In het Coalitieakkoord 2022-2026 staat het beschermen van onze landschapselementen en bomen als maatregel opgenomen om de negatieve gevolgen van klimaatverandering te voorkomen.
- In de Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR) staat het behoud en de bescherming van de aanwezige natuur en groen als speerpunt opgenomen.
- De actualisatie van de Bomenverordening en het beschermen van natuur, bomen en landschapselementen vormt onderdeel van de begroting 2024 en 2025.

\ Financiële, juridische en organisatorische consequenties

Financiële consequenties

Voor de actualisatie van de Bomenverordening is reeds opdracht verleend aan adviesbureau RHO, na het collegebesluit met zaaknummer 463273, voor een totaalbedrag van € 15.000,-. Er is nog financieel ruimte beschikbaar van € 9.000,- voor

eventueel meerwerk.

De Verordening Bomen en Houtopstanden 2025 zal zelf niet leiden tot financiële consequenties voor de gemeente. Dit zal alleen het geval zijn wanneer de gemeente zelf een omgevingsvergunning moet aanvragen bij het vellen van beschermde bomen of houtopstanden (in de vorm van leges).

Organisatorische consequenties

De Verordening Bomen en Houtopstanden 2025 zal ten opzichte van de vigerende Bomenverordening leiden tot beperkte wijzigingen in de afhandeling van vergunningaanvragen voor het vellen van bomen of houtopstanden. Wel zal het aantal omgevingsvergunningaanvragen mogelijk toenemen, vanwege het feit dat een groter aantal bomen en houtopstanden is opgenomen op de kaart beschermde bomen en houtopstanden. De regeling is afgestemd met vergunningverleners en handhavers van de gemeente om te zorgen voor een goede uitvoerbaarheid.

Juridische consequenties

Tegen de vaststelling van de Verordening Bomen en Houtopstanden is geen bezwaar of beroep mogelijk. Wanneer een omgevingsvergunning wordt verleend is het wel mogelijk voor de vergunningaanvrager om bezwaar te maken tegen de verleende vergunning.

\ Bekendmaking, uitvoering en communicatie

Na vaststelling van de Verordening Bomen en Houtopstanden 2025 wordt een webpagina binnen de website van de gemeente Voerendaal opgezet, waar de regels in de Verordening, in samenhang met de regels van het Paraplu bestemmingsplan Landschapselementen, voor alle burgers worden toegelicht. Op deze webpagina wordt een link opgenomen naar de Verordening Bomen en Houtopstanden 2025 en de bijbehorende digitaal raadpleegbare Kaart beschermde bomen en houtopstanden.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

namens dezen,
de secretaris,

C.J.H.M. Janssen

Dit document is elektronisch aangemaakt en elektronisch ondertekend.